718/05

Den 3. marts 2005 blev i sag nr. 63.620:

xxxx xxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har personforsikring i Codan Forsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet har vurderet, at hans erhvervsevne ikke kan anses for nedsat med mindst 50 %.

Selskabet modtog den 5/5 2003 en anmeldelse om tab af erhvervsevne fra klageren, der er født i 1956. Det fremgår af anmeldelsen, at han havde arbejdet som tømrermester, at han havde drevet selvstændig erhvervsvirksomhed, og at han herved havde tjent ca. 500.000 kr. i 2001. Herudover fremgår det, at han havde været sygemeldt fra den 15/8 2001 som følge af en blodprop med efterfølgende ballonudvidelse af kranspulsåren.

Selskabet indhentede oplysninger fra klagerens egen læge og fra B. Kommunes sag om dagpenge. Det fremgår af disse oplysninger, at klageren havde haft en blodprop i hjertet, og at han efterfølgende var blevet opereret med en ballonudvidelse. Han havde været sygemeldt fra den 20/8 2001 og indtil den 16/11 2001, hvor han havde sin sidste sygedag. Det fremgår ligeledes, at der ikke var rejst sag om revalidering eller førtidspension.

På denne baggrund meddelte selskabet i skrivelse af 4/6 2003, at han ikke kunne tilkendes udbetaling af ydelse og præmiefritagelse.

Selskabet blev herefter bekendt med, at klageren havde søgt om fleksjob ved B. Kommune. Selskabet indhentede fleksjobsagens akter fra kommunen. Herudover indhentede selskabet oplysninger fra Centralsygehuset i E. og O. Universitetshospital.

Det fremgår af oplysningerne fra B. Kommunes sag om fleksjob, at klageren siden blodproppen i 2001 havde klaret sit arbejde i virksomheden ved forsøg på omlægning af arbejdsopgaverne. Herudover fremgår det, at han var blevet bevilget fleksjob med virkning fra den 1/10 2003.

Af journaludskrift dateret 18/5 2003 fremgår bl.a.:

> "Der er efter JLS' [klagerens] oplysninger sket en reduktion i hans arbejdsindsats i fa., således at han nu kun kan tage sig af serviceeftersyn i Danmark; og det kun med besvær. Han kan derfor ikke tjene sin egen løn i fa. mere."

Videre fremgår det af notat dateret 8/7 2003 fra klagerens ressourceprofil:

> "JLS er et arbejdsomt menneske med en stærk arbejdsidentitet. Indenfor branchen - og særligt v/arbejde i udlandet - er der tradition for lange arbejdsdage; det har ikke været ualmindeligt med 50 timers arbejdsuge fra man-tors. og efterfølgende kontorarbejde i week-enden."

I ressourceprofilen har sagsbehandleren under sin samlede vurdering bl.a. anført:

> "At JLS først sygemelder sig fra 01. maj i år er netop udtryk for, at det har været muligt at tilrettelægge arbejdet med hensyntagen til de helbredsmæssige barrierer og er samtidig udtryk for det mål af ressourcer, der er til stede."

Af selve fleksjobaftalen fremgår, at klagerens arbejdstid var 37 timer ugentlig.

Af kontinuationen fra O. Universitetshospital fremgår det, at klageren var blevet indlagt den 1/11 2001, hvor han skulle have foretaget en ballonudvidelse af kranspulsåren, idet

han havde haft en blodprop i hjertet. Han blev senere udskrevet til ambulant kontrol på Centralsygehuset E.

Af kontinuationen fra Centralsygehuset i E. fremgår det, at klageren efter en kontrol foretaget den 7/1 2002 fandtes fri for smerter i hjerteregionen og desuden var velbefindende. Det fremgår ligeledes, at han ved en senere kontrol, der var foretaget den 22/5 2002, var fri for kardielle gener, og at han havde det godt.

Selskabet forelagde herefter sagen for selskabets lægekonsulent, der ud fra de lægelige oplysninger, herunder en oplysning fra klagerens egen læge om, at klageren ikke var blevet behandlet for sin hjertelidelse siden 2001, vurderede, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kunne anses for nedsat med mindst 50 %. Lægekonsulenten havde i den forbindelse lagt vægt på, at hjertelidelsen kunne begrunde nedsættelse af erhvervsevnen i fysisk betonede erhverv, men at der ud fra beskrivelsen af lidelsens omfang ikke var grundlag for at anse klagerens erhvervsevne inden for f.eks. kontorarbejde for nedsat med mindst 50 %.

I skrivelse af 27/10 2003 til klageren meddelte selskabet, at det ikke kunne bevilge forsikringsdækning. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

> "Begrundelsen er, ifølge akter fra kommunen, at De har klaret arbejde i Deres egen virksomhed ved omlægning af arbejdsopgaverne siden blodproppen i 2001. Og at De nu har fået fleksjob. Den generelle erhvervsevne i f.eks. ikke fysisk krævende erhverv er nedsat med mindre end 50%.
>
> De tegnede forsikringer hos Codan giver ret til erstatning, når man mister sin generelle erhvervsevne, det vil sige, har mistet evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats uden hensyntagen til arbejdets karakter.
>
> Tab af erhvervsevne foreligger, hvis man ikke længere er i stand til bedømt under hensyntagen til sin nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 50 % af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Der er således tale om et blandet medicinsk og økonomisk kriterium, idet der skal være tale om, at man på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er ude af stand til at tjene mere end 50 % af, hvad der er sædvanligt for personer med samme baggrund.

Det er oplyst, at De er bevilget fleksjob pr. 01.10.2003. Ansatte i fleksjob er omfattet af lovgivningen for lønmodtager, medmindre de enkelte love har undtaget denne gruppe. Som ansat i fleksjob fastsættes Deres løn ligeledes efter den på området gældende overenskomst.

Vi skal i øvrigt henlede Deres opmærksomhed på, at arbejdsevnebegrebet, der danner grundlag for udmålingen af løntilskuddet ved Deres fleksjob ikke er det samme som erhvervsevnebegrebet i Deres forsikringsbetingelser.

Når kommunen fastsætter tilskudsgraden til et fleksjob, vurderes arbejdsevnen udelukkende i forhold til det tilbudte fleksjob. Kommunen har således ikke foretaget en vurdering af, hvor meget Deres erhvervsevne generelt er nedsat.

Man kan således ikke tage kommunens beslutning om størrelsen af løntilskud i forbindelse med fleksjobbet som et udtryk for, hvor meget Deres generelle erhvervsevne er nedsat."

Klageren klagede ved sin advokat over afgørelsen, men selskabet fastholdt i skrivelse af 25/11 2003 sin afgørelse.

Der var fortsat uenighed mellem selskabet og klagerens advokat, og efter yderligere brevveksling har advokaten indbragt sagen for nævnet.

Af klageskrivelsen fremgår bl.a.:

"Af min klients forsikringspolice fremgår side 4, at nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når den forsikrede ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Der er således tale om et økonomisk kriterium, altså om min klient er i stand til at oppebære samme indtægt som før blodproppen.

Min klient er af profession tømrer, og det er uomtvistet, at min klient ikke længere kan foretage de samme arbejdsopgaver som før, idet min klient ikke længere kan lave fysisk arbejde. Min klient kan alene varetage administrative opgaver på kontor, og i begrænset omfang. Min klient vil således efter omstændighederne være i stand til at varetage et deltidsjob med kontoropgaver, hvilket medfører en væsentlig nedgang i den økonomiske indtjening, og min. 50 % nedgang.

Codans lægekonsulent har vurderet min klients sag ud fra lægelige oplysninger der stammer tilbage fra behandlingen på E. Sygehus i 2001, hvor Codan henviser til, at min klient skulle have det godt og ingen kardielle gener har.

Undertegnede har siden anmodet om, at der indhentes en speciallægeerklæring til afklaring af min klients faktiske helbredstilstand, hvilket Codan har afvist under henvisning til at sagen anses for tilstrækkelig oplyst.

Codan har endvidere afvist at indbringe spørgsmålet for Arbejdsskadestyrelsen, idet Codan ikke mener Arbejdsskadestyrelsen i nærværende sag har hjemmel til at afgive en udtalelse, da Arbejdsskadestyrelsen alene har hjemmel til at udtale sig om erhvervsevnetab efter erstatningsansvarsloven."

I selskabets skrivelse af 14/4 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

"Det fremgår af forsikredes forsikringsbetingelser:

Tab af erhvervsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 50 % af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Det er anerkendt i såvel rets- som ankenævnspraksis, at den her anvendte formulering af begrebet tab af erhvervsevne beskriver det generelle erhvervsevnetab.

Der skal altså ikke foretages en bedømmelse af erhvervsevnen i forhold til forsikredes konkrete indtjening før skaden. Der skal derimod foretages en mere generel vurdering af erhvervsevnen.

…

Det er vores opfattelse, at det forhold, at forsikrede i sit fleksjob arbejder 37 timer om ugen med arbejdsopgaver, der i øvrigt ville være muligt at gennemføre på andre arbejdspladser med samme skånebehov, bekræfter vores vurdering af, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 50%.

Advokaten har i sin klage anmodet om, at Codan tilpligtes at indhente udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen til belysning af forsikredes erhvervsevne.

Denne anmodning har advokaten tidligere fremsat overfor Codan i brev af 12. februar 2004, hvor vi afviste hans ønske med den begrundelse, at Arbejdsskadestyrelsen alene har hjemmel til, at udtale sig om erhvervsevnetab i forhold til erstatningsansvarsloven og arbejdsskadesikringsloven. Nærværende forsikringsbetingelser svarer ikke til bestemmelserne i disse love og en vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen vil således ikke kunne anvendes i nærværende sag.

Sagen prøves nu ved Ankenævnet for Forsikring og forsikrede er således ikke afskåret fra at få prøvet spørgsmålet om erhvervsevnetabets størrelse.

Herudover har advokaten anført, at selskabet bør tilpligtes, at indhente speciallægeerklæring således, at forsikredes nuværende helbredstilstand kan belyses.

Codan skal heroverfor gøre gældende, at sagen efter vores opfattelse er tilstrækkelig belyst. Vi har indhentet oplysninger fra de hospitaler, hvor forsikrede er blevet behandlet for sin hjertelidelse og det fremgår af Lægeattest 1 fra egen læge fra maj måned 2003, at forsikrede ikke er blevet behandlet siden. Der er således ingen konkrete angivelser af, at forsikrede har oplevet en forværring af sin helbredstilstand siden behandlingen ved sygehuset blev afsluttet. I den forbindelse kan vi citere fra det afsluttende notat fra medicinsk ambulatorium på E. Centralsygehus:

7. 63.620

Yngre mand med iskæmisk hjertesygdom og hypertension, hypercholesterolæmi og ryger. Fået lavet PTCA-behandling af LAD-stenoser, har det godt. Ingen kardielle gener. ...

Med disse oplysninger og oplysningerne om omfanget af forsikredes gener i øvrigt, er det vores lægekonsulents klare opfattelse, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke kan anses for at være nedsat med mindst halvdelen.

Herudover skal det anføres, at det på baggrund af kommunens akter må anses for veldokumenteret, at forsikrede stadig besidder en betydelig resterhvervsevne særlig henset til det forhold, at han er blevet ansat i en stilling med 37 timers arbejde om ugen. Samtidig har han, før der blev etableret en fleksjobordning med dertil hørende skånebehov, kunne klare sit arbejde i op mod 2 år efter blodproppen. Der foreligger ingen oplysninger i sagen, om, at forsikrede ikke kan bestride den fleksjobstilling han senere er blevet ansat i. Vi mener derfor ikke, at en ny speciallægeerklæring ville fremkomme med oplysninger, der skulle ændre på vores opfattelse af forsikredes mulighed for at bestride et arbejde i en sådan grad, at han ikke er berettiget til forsikringsdækning.

Vi skal således fastholde den trufne afgørelse."

Klagerens advokat har i skrivelse af 20/8 2004 til nævnet anført følgende:

"Det skal præciseres, at min klients fleksjob ikke er udtryk for, at han skal arbejde 37 timer om ugen. Han har fået bevilget et fleksjob, hvor den normale arbejdstid er 37 timer om ugen. Fleksjobbet indebærer, at han får støtte fra kommunen op til en tilsvarende 37 timers stilling, men at han arbejder i det omfang, det er ham muligt, hvilket ikke er de 37 timer, som af Codan anført, men noget mindre.

Han kan således ikke bestride en almindelig kontorstilling på 37 timer om ugen. Der er et massivt skånebehov, jfr. kommunens tidligere udtalelser, og min klients reelle arbejdstid svarer måske blot til halvdelen af de 37 timer.

Codan anfører endvidere, at grundlaget for deres afgørelse synes at være tilstrækkeligt oplyst under henvisning til journaludskrifter fra O. og E.

Codan har henvist til, at der i journaludskrifterne er anført, at patienten har det godt og der er ikke kardielle gener. Dette må imidlertid tages som udtryk for, at min klient i forhold til sin alvorlige sygdom har fået det bedre, og er ikke udtryk for, at min klient er uden væsentlige mén.

Det fremgår med tydelighed af kommunens udtalelser, at min klient ikke på nogen måde kan videreføre sin arbejdstilværelse som tidligere, at der er et massivt skånebehov, hvilket naturligt bevirker, at han får tilskud gennem et fleksjob.

Codans afvisning om indhentelse af speciallægeerklæring er alene begrundet i, at sagen er tilstrækkeligt oplyst. Det er undertegnedes opfattelse, at sagen på ingen måde er tilstrækkeligt oplyst gennem enkelte journaludskrifter, og Codan bør i denne sammenhæng søge sagen belyst gennem indhentelse af en speciallægeerklæring. Det forekommer let at afvise dækning under henvisning til sagens sparsomme lægelige oplysninger, specielt henset til de udtalelser, der foreligger fra kommunen."

Hertil har selskabet i skrivelse af 31/8 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har vurderet, at forsikredes generelle erhvervsevne ud fra en lægelig betragtning ikke er nedsat med mindst halvdelen. Det er efter vores lægekonsulents opfattelse helt klart, at der ikke er behov for indhentelse af yderligere lægelig dokumentation."

Klagerens advokat har efterfølgende i skrivelse af 1/10 2004 til nævnet henvist til skrivelse af 27/9 2004 fra B. Kommune, hvori der er redegjort for forholdet vedr. klagerens fleksjob og hans reelle arbejdsbyrde i forhold til timeansættelsen. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"J.L.S. har fået tilbudt og ønsket ansættelse på fuld tid dvs. 37 timer ugentligt, hvorfor det timetal er påført ansættelseskontrakten. Der er derefter bevilget to-tredjedele tilskud til lønnen, hvilket er i overensstemmelse med den konkret vurderede arbejdsevnenedsættelse. J.L.S. kompenseres med andre ord økonomisk svarende til den vurderede arbejdsevnenedsættelse på to-tredjedele."

I selskabets skrivelse af 25/10 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

"Vi skal, som anført i vores brev af 31. august 2004, bemærke, at vi ud fra en lægelig betragtning har vurderet, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke kan anses for nedsat med mindst halvdelen.

Vi skal ligeledes bemærke, at det forhold, at B. kommune har vurderet, at forsikredes arbejdsevne er nedsat med to tredjedele ikke bevirker, at forsikredes generelle erhvervsevne dermed kan anses for nedsat med mindst halvdelen. Kommunen har i den konkrete sag vurderet forsikredes arbejdsevne efter reglerne i LAB § 70. Begrebet arbejdsevne adskiller sig fra begrebet erhvervsevne, som er anvendt i nærværende forsikringsbetingelser, idet der ved en vurdering af erhvervsevnen alene ses på forsikredes helbredsmæssige forhold.

Idet vi i øvrigt skal henvise til det i vores tidligere breve af 14. april og 31. august 2004 anførte, skal vi fastholde vores trufne afgørelse."

Regulativ for invalideydelser ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**Definition af invaliditet.**

1. Ret til præmiefritagelse og invaliderente har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

…

Ved valg af invaliditetsdækning fra 1/2 tab af erhvervsevnen udvides rettighederne til også at omfatte nedsættelse af erhvervsevnen til mellem 1/2 og 1/3.

…

Hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes mellem 1/2 og 1/3, er der ret til præmiefritagelse for den halve præmie og udbetalingen af den halve invaliditet, når nedsættelsen af erhvervsevnen indtræder, mens de udvidede rettigheder gælder."

Nævnet udtaler:
Efter de lægelige oplysninger i sagen og oplysningerne fra klagerens advokat finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for nedsat i dækningsberettigende grad.

Nævnet kan således ikke kritisere selskabets afgørelse, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

Underskrevet i formandens fravær

Henning Jønsson
direktør